

ก 1990

เดลินิวส์

ฉบับที่ 16,378 วันอังคารที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2537 ราคา 5.00 บาท

DAILY NEWS

อุตสาหกรรมการเลี้ยงผึ้งและผลิตภัณฑ์ผึ้ง

จิรศักดิ์ ทรัพย์

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ

อาชีพการเลี้ยงผึ้งในประเทศไทยมีพัฒนาการก้าวเร็วมากและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น ประเทศไทยเองก็เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการเลี้ยงผึ้งสูงมาก พืชเศรษฐกิจหลายชนิดและพืชตามธรรมชาติทั่วไปต้องการผึ้งในการผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น ในงานนี้ผึ้งยังเป็นแมลงที่สามารถนำมาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์เพื่อผลประโยชน์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและนอกจากนี้ยังให้ผลผลิตที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องอุปโภค บริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ ได้แก่ น้ำผึ้ง เกสรผึ้ง ไขผึ้ง และ รอยัลเจลลี่ (นมผึ้ง) แต่เนื่องจากปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดส่งออกและตลาดภายในประเทศ ช่องทางการส่งออกตลอดจนตลาดภายในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น เฉลี่ยปีละ 10-15 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉพาะน้ำผึ้ง เกสรดอกไม้และนมผึ้ง การขยายตัวของอาชีพการเลี้ยงผึ้งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์ผึ้ง เช่น อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและยา เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม วัสดุ

เครื่องจักรเกษตรกรรมเป็นต้น นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการจ้างงานนับหลายหมื่นคน เกิดอาชีพการผลิตและพัฒนาอุปกรณ์การเลี้ยงผึ้ง ทั้งยังช่วยลดอุบัติเหตุต่อชีวิตทำให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชและเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีความระมัดระวังในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เป็นการรักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นอีกด้วย

นับเป็นเวลาเกือบ 20 ปี ที่อุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้งได้มีรากฐานมั่นคงในประเทศไทยคอนบนและได้พัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันอุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้งและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากผึ้งกำลังก้าวไปด้วยกัน

สถานการณ์การเลี้ยงผึ้งในขณะนี้การผลิตรอยัลเจลลี่ผลิตได้ประมาณปีละ 150 ตันโดยผลิตได้เป็นอันดับสามของโลก และผลิตน้ำผึ้งได้ปีละประมาณ 2,000 ตัน ผลิตได้เป็นอันดับ 1 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้จำนวนพันธุ์ผึ้งที่เลี้ยงเพิ่มและลดตามฤดูกาลในรอบปีประมาณ 70,000-100,000 รัง มีการเคลื่อนย้ายผสมเกสรเพิ่มผลผลิต พืช ทานตะวัน งา ลำไย ลิ้นจี่ เงาะ มะม่วง ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 100,000 ไร่ มูลค่า

ค่าของผลิตภัณฑ์ผึ้งและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท

โดยเฉพาะรอยัลเจลลี่หรือที่เรียกกันว่า "นมผึ้ง" นั้นได้มีการอ้างรายงานการวิจัยจากนักวิทยาศาสตร์จากหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยว่านมผึ้งประกอบไปด้วยสารอาหารที่มีคุณค่าสูงต่อร่างกาย จึงได้มีการนำมาใช้เป็นอาหารเสริมบำรุงร่างกาย บำรุงประสาท ทำให้อายุยืนไม่แก่กว่าวัย ทั้งยังช่วยให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง สดใส

แต่แล้ว...อุตสาหกรรม "นมผึ้ง" ก็หยุดชะงักทั่วประเทศ

เมื่อ น.พ.มรกต กรเกษม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ระบุว่า มีรายงานข่าวจากประเทศออสเตรเลียเกี่ยวกับกรณีผู้เสียชีวิตและป่วยเนื่องจากการบริโภคนมผึ้ง โดยผู้บริโภคดังกล่าวมีประวัติการป่วยเป็นโรคหอบหืดและโรคมุมิแพ้ ลักษณะอาการแพ้ค่อนข้างรุนแรงและรวดเร็วมีอาการท้องเสียอย่างรุนแรง เกิดอาการบวมของหลอดลม ทำให้หายใจไม่สะดวกและเกิดการหัวใจวายและได้เตือนผู้ป่วยที่เป็นโรคหอบหืดหรือโรคมุมิแพ้อื่น ๆ ให้ระมัดระวังหรือหลีกเลี่ยงการรับประทานนมผึ้งและผลผลิตที่มีนมผึ้งเป็นส่วนประกอบ

ซึ่งข่าวที่ออกมานั้นได้ส่งผลกระทบต่อบุคคลหลายกลุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งและอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ผึ้งเกิด

การชะงักงันอย่างฉับพลัน กลุ่มสอง คือ กลุ่มผู้
บริโภคที่เกิดความสับสนและตื่นตระหนกทำให้
ยกเลิกการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก

จากข่าวที่ออกมานั้น ผมคิดว่าทุกฝ่ายคง
ตื่นเต้นกันไปเองทั้งสื่อมวลชนที่เผยแพร่ข่าวทั้ง
เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งและเจ้าของอุตสาหกรรมแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ผึ้ง ทั้งประชาชนที่เป็นผู้บริโภค เพราะ
การที่นายแพทย์มรกต กรเกษม แดลงข่าวและให้
สัมภาษณ์ออกมานั้น ได้เตือนเฉพาะผู้บริโภคที่เป็น
โรคหอบหืดหรือภูมิแพ้เท่านั้นที่อาจจะได้รับ
อันตรายจากการรับประทานนมผึ้งจนเสียชีวิต ส่วน
ผู้บริโภคที่ไม่ได้เป็นโรคหอบหืดหรือภูมิแพ้ก็ไม่
น่าที่จะวิตกอะไร เพราะในวารสารทางการแพทย์
ของออสเตรเลียระบุว่า มีผู้เสียชีวิตหลังการ
บริโภคนมผึ้ง 1 ราย และป่วยหนัก 9 ราย ซึ่งผู้
เสียชีวิตและผู้ป่วยทั้งหมดเป็นโรคหอบหืดเท่านั้น

ว่ากันไปแล้วในเรื่องนี้ก็ไม่มีการคิด นาย
แพทย์มรกต กรเกษม ที่ออกโรงเตือนผู้บริโภคที่
เป็นโรคหอบหืดหรือภูมิแพ้ให้ระมัดระวังก็ไม่
ผิดเพราะเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้
บริโภคโดยตรง สื่อมวลชนก็ไม่ผิดเพราะการเสนอ
ข่าวนั้นก็ไม่ได้ผิดเพี้ยนไปจากการแถลงข่าวของ
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เพียงแต่

อาจจะพาดหัวข่าวดูดูเดือดไปสักนิด ผู้ประกอบ
การเองก็ไม่ผิดที่ออกมาไว้อย่างไรที่จะให้
ธุรกิจที่ดำเนินการมาเกือบยี่สิบปีจนประสบความสำเร็จจะต้องมาพังไม่เป็นท่า และผู้บริโภคก็ไม่
ผิดที่ตื่นเต้นกับข่าวที่ออกมาจนเกินเหตุจนขาด
การพิจารณาถึงเนื้อหาในข่าวที่เตือนเฉพาะผู้ที่
เป็นโรคหอบหืดและภูมิแพ้เท่านั้นให้ระวัง
เอาไว้...เพราะใคร ๆ ก็ย่อมที่จะรักชีวิตของตัวเอง

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรม
การเลี้ยงผึ้งและผลิตภัณฑ์ผึ้งได้มีการพัฒนาถึง
ระดับที่จะต้องขยายสู่ทางการผลิตและตลาด
ภายในประเทศ ตลอดจนการแข่งขันกับตลาด
โลก แต่ในการดำเนินงานและประกอบการต้อง
ประสบปัญหาที่สำคัญหลายประการซึ่งบางปัญหา
ก็ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วและบางปัญหาที่
ยังคงเป็นปัญหาอยู่และอาจจะทวีความรุนแรง
ของปัญหามากทุกขณะ ดังนั้นการร่วมมือร่วมใจ
กันอย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการแก้
ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการ
เลี้ยงผึ้งและผลิตภัณฑ์ผึ้งต่อไปจึงมีความสำคัญ
เป็นอย่างยิ่ง.